

TARTALOM

BEVEZETÉS	5
A MISZTIKA	9
A SZÚFIZMUS	18
A TARÍQÁK	28
<i>Szuhrawardijja</i>	38
<i>Kubráwijja</i>	41
<i>Csistijja</i>	51
<i>Qádirijja</i>	56
<i>Bektásijja</i>	64
<i>Naqsbandijja</i>	68
<i>Sádhilijja</i>	72
Függelék. A tradicionális iskola és a szúfizmus	80
DARQÁWÍ ÉS A DARQÁWIJJA	88
<i>A darqáwí spirituális praxis</i>	91
Az elkülönülés	95
Az odakapcsolódás. I. A <i>dhikr</i> mint elv	104
Az odakapcsolódás. II. A <i>dhikr</i> mint gyakorlat	114
A SZÚFIZMUS ÉS A MODERN EMBER	132
A FORDÍTÓ MEGJEGYZÉSEI	139
AZ EMLÉKEZÉS RÓZSAKERTJE	143
IBN AL-KHAJJAT ELŐSZAVA	145
<i>Saikh ad-Darqáwí kiválóságáról, valamint arról, hogy aki Isten után kutat, az az ő leveleiben megtalálhatja mindazt, amire szüksége lehet.</i>	
SAIKH AD-DARQÁWÍ ELŐSZAVA	149
<i>Saikh ad-Darqáwí mesteréről, 'Alí al-Dzsamalról, valamint azokról az első lépésekről, amelyeket az ő felügyelete alatt tett a választottak ösvényén.</i>	
MÁSODIK LEVÉL	158
<i>Az érzékiségről és a szellemiségről, valamint arról, hogy e kettő egy lélekben sohasem férhet meg egymással.</i>	
HARMADIK LEVÉL	163
<i>Arról, hogy miképpen tette próbára az ifjú Al-'Arabí ad-Darqáwít mestere, 'Alí al-Dzsamal, hogy megtörje lelke büszkeségét.</i>	

NEGYEDIK LEVÉL	165
<i>Az Istenre való emlékezésről, valamint arról, hogy mennyire hasznos, ha rosszat mondanak az Isten felé tartó faqírról.</i>	
ÖTÖDIK LEVÉL	169
<i>Arról, hogy a lélek meggyógyításának egyetlen módja a lélekből való kigyógyulás.</i>	
HATODIK LEVÉL	170
<i>Az őszinteségről, valamint arról, hogy a teremtményektől elfordulni annyi, mint odafordulni Teremtőjükhöz.</i>	
HETEDIK LEVÉL	173
<i>A tökéletességről, ami abban áll, hogy a faqír elől sem a teremtmények nem rejtik el a Teremtőt, sem a Teremtő nem rejt el a teremtményeket.</i>	
NYOLCADIK LEVÉL	176
<i>Arról, hogy aki az ellene irányuló gyalázkodásokkal szemben nem védi magát, annak Maga Isten kel védelmére.</i>	
KILENCEDIK LEVÉL	178
<i>Arról, hogy a szív csak a lélek halála árán nyerhet életet.</i>	
TIZENEGYEDIK LEVÉL	178
<i>Arról, hogy az ember egyetlen ellensége saját lelke, és annak legyőzésével minden ellenségét legyőzte; továbbá hogy az ember útja Istenhez lelkének halálán keresztül vezet.</i>	
TIZENHARMADIK LEVÉL	180
<i>Arról, hogy mindaz, ami megtalálható a világmindenségben, megtalálható a lélekben is.</i>	
TIZENNEGYEDIK LEVÉL	180
<i>A lélek és a szív kibékíthetetlen ellentétéről, valamint arról a csodás hatásról, amely a lélek megölésének eredménye; a kegyelemről; továbbá a mester megtalálásának nehézségeiről és a spirituális vezetés tudományáról; végül a lélek kialakításáról s arról, hogy ez leggyorsabban az Istenre való emlékezés, a dhikr által vihető végbe.</i>	
TIZENÖTÖDIK LEVÉL	192
<i>A lelki és sátáni sugallatokról, valamint az ellenük való harcmódról.</i>	
TIZENHATODIK LEVÉL	196
<i>A megélhetésért való aggodalom veszélyeiről és az isteni gondviselésről.</i>	
TIZENHETEDIK LEVÉL	200
<i>A világtól való elszakadásról, valamint arról, hogy a mester áldása a világ fogságába esett tanítványt is visszavezetheti a helyes útra.</i>	
HUSZONNEGYEDIK LEVÉL	203
<i>A múlt és jövő kutatásának hiábavalóságáról, valamint a szorongatottságban rejlő szellemi haszonról.</i>	

HUSZONHETEDIK LEVÉL	206
<i>Arról, hogy aki felszámolja az emberekkel szembeni ellenséges érzületét, azzal szemben a világ ellenséges érzülete is megszűnik, és rosszat attól fogva már senkinek a részéről nem tapasztal.</i>	
HUSZONNYOLCADIK LEVÉL	207
<i>Arról, hogy aki Isten útjára lép, az a többi ember részéről lenézésre és becsmérlésre számíthat.</i>	
HUSZONKILENCEDIK LEVÉL	209
<i>A szív törvényes és törvénytelen fiairól.</i>	
HARMINCADIK LEVÉL	210
<i>Arról, hogy aki a szív ösvényét követi, annak hátat kell fordítania a világnak, s kivételt egyedül csak azzal kell tennie, aki előrehaladásában segíti.</i>	
HARMINCEGYEDIK LEVÉL	211
<i>Arról, hogy minden az ellentétében rejlik.</i>	
HARMINCKETTEDIK LEVÉL	213
<i>Arról, hogy mennyire hasztalan a világ után szaladni, ellenben aki lemond arról, hogy ezt tegye, az után a világ fog szaladni.</i>	
HARMINCHARMADIK LEVÉL	214
<i>Arról, hogy csak az érhet célba, aki megszabadította magát a szenvedélyektől és az elítélendő tulajdonságoktól.</i>	
HARMINCNEGYEDIK LEVÉL	216
<i>Arról az emberről, aki örül annak, ami másokat aggodalommal tölt el, hogy tudniillik a világ ellene fordul.</i>	
HARMINCHETEDIK LEVÉL	217
<i>Arról, hogy az Igazság keresőjének nem szabad enyhülést keresnie, ha valami csapás éri; továbbá egy nagyon fontos szellemi törvényről.</i>	
HARMINCKILENCEDIK LEVÉL	220
<i>Arról, hogy a szellemi út vándorának kerülnie kell a világi emberekkel való érintkezést, mert az ilyen embereknek – különösen az út kezdetén – hatalmuk van felette.</i>	
NEGYVENHARMADIK LEVÉL	223
<i>Az Istent elérő ember egyik ismertetőjegyről, nevezetesen arról, hogy az ilyen ember mindent kézben tart; továbbá az ilyen ember és a világ közötti rokonlelkűségről.</i>	
NEGYVENNEGYEDIK LEVÉL	224
<i>A szellem méltóságáról, valamint a méltóságát veszített szellemről, vagyis a lélekről.</i>	
NEGYVENÖTÖDIK LEVÉL	226
<i>Az Isteni Lét két alapmegnyilvánulásáról: a Szépségről és a Szigoróról.</i>	

NEGYVENNYOLCADIK LEVÉL	227
<i>Arról, hogy aki nem mulasztja el felismerni Istenét mindenben, annak a teremtmények is a kedvében fognak járni; aki ellenben elmulasztja felismerni Őt mindenben, az a dolgok részéről csak rosszindulatra számíthat.</i>	
NEGYVENKILENCEDIK LEVÉL	229
<i>Arról, hogy aki nem védi meg magát, azt Isten veszi védelmébe.</i>	
ÖTVENEDIK LEVÉL	229
<i>Arról, hogy mindkét világ az emberben van, miközben ő erről mit sem tud; továbbá az érzékiség és a szellemiség ellentétéről.</i>	
ÖTVENKETTEDIK LEVÉL	234
<i>A szellem és a lélek azonosságáról és különbözőségéről, valamint a hazavezető útról.</i>	
ÖTVENNEGYEDIK LEVÉL	236
<i>Arról, hogy míg a közönséges emberek szükségletei azáltal elégülnek ki, hogy igyekeznek kielégíteni őket, a választottak szükségletei pusztán azáltal, hogy figyelmüket Isten felé fordítják.</i>	
ÖTVENHATODIK LEVÉL	237
<i>Arról, hogy mennyire veszélyes az, ha az ember bizonyos spirituális tapasztalatok után nem szakít gyökeresen az érzékiséggel, s hogy így annak a veszélynek teszi ki magát, hogy mindazt elveszíti, amit addig megszerzett.</i>	
ÖTVENHETEDIK LEVÉL	242
<i>A külső és a belső viszonyáról, továbbá a megélhetésről és az elfordulásról.</i>	
HATVANEGYEDIK LEVÉL	244
<i>Arról, hogy a belső csak a külső feláldozása árán művelhető, s ugyanígy: a külső is csak a belső feláldozása árán művelhető.</i>	
HATVANKETTEDIK LEVÉL	246
<i>A világ szeretetének betegségéről, valamint a szándék elengedhetetlenségéről.</i>	
HATVANHARMADIK LEVÉL	248
<i>Mindaddig, amíg az ember nem szabadította meg magát kötelekeitől, nincs joga arra, hogy mások rabsága miatt büslakodjék.</i>	
HATVANNEGYEDIK LEVÉL	250
<i>Milyen módszerekkel tudja elérni Isten barátja azt, hogy környezete lenézze és semmibe vegye őt.</i>	
HATVANHETEDIK LEVÉL	252
<i>Arról, hogy aki figyelmen kívül hagyja az alapokat, annak nincs mire építenie.</i>	
HATVANNYOLCADIK LEVÉL	253
<i>Arról, hogy Saikh ad-Darqáwí miképpen kapott előbb mesterétől, majd Magától Istentől és az Ő hírnökétől is felhatalmazást arra, hogy beavassa azokat, akiket alkalmasnak talál az Ősvény követésére.</i>	

HATVANKILENCEDIK LEVÉL	256
<i>Arról, hogy a szellemi világ csak az előtt nyitja meg kapuit, aki elfordul a világ szeretetétől és a világba vetett bizalomtól.</i>	
HETVENKETTEDIK LEVÉL	258
<i>Arról, hogy a szellemi világ csak az előtt leplezi le titkait, aki szívét összhangba hozza külső cselekedeteivel.</i>	
HETVENHARMADIK LEVÉL	259
<i>Arról, hogy mindenki csak azt láthatja meg a másokban, ami magában is megtalálható.</i>	
HETVENNEGYEDIK LEVÉL	262
<i>Az Isteni Lényeg és az isteni tulajdonságok viszonyáról, valamint a szent teognózisról, amelyben e kettő lényegi egysége feltárul.</i>	
HETVENÖTÖDIK LEVÉL	267
<i>Az igazi mesterek és a hamis mesterek megkülönböztetésének fontosságáról, valamint arról, hogy a közönséges emberek miért nem képesek felismerni az előbbieket.</i>	
NYOLCVANADIK LEVÉL	270
<i>Arról, hogy aki a külsejét megerősíti, annak a bensője meggyengül, és viszont.</i>	
NYOLCVANEGYEDIK LEVÉL	271
<i>Saikh ad-Darqáwí mesteréről, saikh 'Alí al-Dzsamalról; továbbá e levél tartalmazza még Saikh 'Alí al-Dzsamal csodálatosan mély értelmű mondásainak füzérét.</i>	
NYOLCVANHARMADIK LEVÉL	278
<i>Arról, hogy csak az bízza rá magát és kenyerét az isteni gondviselésre, aki a közönségességet emelkedettségre cserélte magában.</i>	
NYOLCVANHATODIK LEVÉL	279
<i>Arról, hogy csak a megpróbáltatás állapotában derül ki, hogy az ember valóban birtokában van-e annak, aminek birtokában hiszi magát; továbbá arról, hogy aki Ábrahám (Ibráhím) iszlámját követi, az a legellentétebb állapotokhoz is ugyanolyan módon viszonyul.</i>	
KILENCVENKETTEDIK LEVÉL	281
<i>Arról, hogy a vágyaktól átítatott lélek sugallataira való odafigyelés csak rontja az ember helyzetét.</i>	
KILENCVENNEGYEDIK LEVÉL	284
<i>A szótlanság és az önmegtartóztatás hasznáról.</i>	
KILENCVENÖTÖDIK LEVÉL	286
<i>Arról, hogy akinek cselekedetei összhangban vannak azzal a tudással, amit már birtokol, azt Isten olyan tudásban fogja részesíteni, amit még nem birtokol.</i>	
SZÁZADIK LEVÉL	289
<i>Arról, hogy bármennyit is böjtöljön és imádkozzék az ember, ha nem veti ki szívéből a világ szeretetét, útja akadályokba ütközik.</i>	

SZÁZEGYEDIK LEVÉL	290
<i>Arról, hogy csak az vezethet másokat Isten felé, aki egyaránt ismeri a mámort és a józanságot.</i>	
SZÁZHARMADIK LEVÉL	292
<i>Arról, hogy annak, aki hűséges akar lenni a prófétai hagyományhoz, semmibe kell vennie lényé külső és belső oldalát.</i>	
SZÁZNEGYEDIK LEVÉL	293
<i>Arról, hogy a megpróbáltatás igen kedvező alkalom arra, hogy az Ösvény vándora nagy lépést tegyen végcélja felé, valamint arról, hogy a megpróbáltatások a célba ért utazót már nem sújtják.</i>	
SZÁZÖTÖDIK LEVÉL	298
<i>Az imaginációról, valamint arról, hogy amennyire hátráltatja az embert az ellenőrizetlen imagináció, éppen annyira repíti őt célja felé, ha uralma alá vonja; továbbá a lemondás hasznáról.</i>	
SZÁZHATODIK LEVÉL	301
<i>Arról, hogy az Istenre való emlékezés minden jót magában foglal.</i>	
SZÁZHETEDIK LEVÉL	304
<i>Arról, hogy soha semmi és senki nem árt az embernek, csakis saját lelke; továbbá arról, hogy aki felismeri saját értékét, annak értékét a világ is felismeri.</i>	
SZÁZNYOLCADIK LEVÉL	306
<i>Arról, hogy a lélek eredendően nem olyan volt, mint amilyen most, hanem folt nélküli, szabad és hatalmas.</i>	
SZÁZTIZEDIK LEVÉL	309
<i>Arról, hogy a közönséges emberek a gyökerek helyett az ágakat részesítik előnyben.</i>	
SZÁZTIZENÖTÖDIK LEVÉL	309
<i>Arról, hogy csak az ér célba, aki lelke minden erejét egyetlen irányba fordítja.</i>	
SZÁZTIZENHETEDIK LEVÉL	311
<i>Az őszinteség csodás hatásáról és az emberekkel szembeni ellenségesség felszámolásáról.</i>	
SZÁZTIZENKILENCEDIK LEVÉL	312
<i>Aki kivetí szívéből a világ szeretetét, annak számára kevéske tett is sokkal több gyümölcsöt hoz, mint annak, aki sok mindent tesz, de szívét a világ szeretete tartja fogva.</i>	
SZÁZHUSZONEGYEDIK LEVÉL	313
<i>A lélekről és a szellemről, illetve kettejük lényegi azonosságáról; valamint a léleknek mint idegenbe szakadt fénynek a nyomorúságáról; továbbá arról, hogy miképpen térhet vissza a lélek égi hazájába.</i>	
SZÁZHUSZONKETTEDIK LEVÉL	315
<i>Arról, hogy mennyivel kiválóbb az, aki a világban maradván is meg tudja őrizni szellemének lángját, mint az, aki erre csak a világtól elvonulva képes.</i>	

SZÁZHUSZONHATODIK LEVÉL	316
<i>Arról, hogy a megpróbáltatásban éppúgy jelen van a jó, mint a rossz.</i>	
SZÁZHUSZONHETEDIK LEVÉL	317
<i>Arról, hogy aki felülkerekedett önmagán, felülkerekedett összes ellenségén és az egész világon is.</i>	
SZÁZHARMINCEGYEDIK LEVÉL	319
<i>A kontempláció illékonyságáról, illetve állandósításának titkáról.</i>	
SZÁZHARMINCKETTEDIK LEVÉL	320
<i>Arról, hogy Istenen kívül nincs semmi, s hogy ezt mindazok felismerik, akik végigjárják az utat és birtokába jutnak a lényegi látásnak; továbbá a lélek suttogásai elleni harcmodorról, valamint arról, hogy a dolgok csak azokat akadályozzák a dolgok Teremtőjének látásában, akik nem képesek meglátni a dolgokban Teremtőjüket; végül az illúzióról és a kontemplációról.</i>	
SZÁZHARMINCNEGYEDIK LEVÉL	326
<i>Arról, hogy minden jó tulajdonság gyökere a szív kiszabadítása a világ hálójából.</i>	
SZÁZHARMINCÖTÖDIK LEVÉL	327
<i>Arról, hogy Isten barátai mindig azt választják, amit Isten választ számukra.</i>	
SZÁZHARMINCHATODIK LEVÉL	328
<i>Arról, hogy mi a különbség a között, akinek szíve a teremtett lényekkel van, és akinek szíve a teremtett lények Alkotójával van.</i>	
SZÁZNEGYVENEDIK LEVÉL	329
<i>Az Istennel való elégedettség jeleiről, továbbá arról, hogy a családi élet és a munka nem lehet akadály a szellemi úton való előrehaladásnak.</i>	
SZÁZNEGYVENEGYEDIK LEVÉL	332
<i>Arról, hogy becsúgyát Isten barátjának a legmagasabbra kell irányítania.</i>	
SZÁZNEGYVENHARMADIK LEVÉL	334
<i>Arról, hogy az emberek tetszésének elnyeréséért küzdeni reménytelen vállalkozás.</i>	
SZÁZNEGYVENNEGYEDIK LEVÉL	335
<i>Arról, hogy a lélek egyetlen kicsike vágjáról lemondani többet ér, mint egy egész éjszakát imában tölteni.</i>	
SZÁZNEGYVENÖTÖDIK LEVÉL	336
<i>Arról, hogy aki leragad az ösvény egyes állomásain, az nem érheti el a végső célt, s hogy aki Istent akarja, az nem sóvároghat a Paradicsom örömei után.</i>	
SZÁZÖTVENHARMADIK LEVÉL	338
<i>Arról, hogy aki Isten útját járja, az nem pazarolhatja idejét olyan dolgokra, amelyek nem viszik közelebb végső céljához.</i>	

SZÁZÖTVENNEGYEDIK LEVÉL	339
<i>Arról, hogy Isten emberei kiválóságukat a hétköznapiaság álruhája alá rejtik.</i>	
SZÁZÖTVENHATODIK LEVÉL	343
<i>Arról, hogy a faqírnak csak az okozhatja vesztét, amit tud; amit nem tud, az nem árthat neki.</i>	
SZÁZÖTVENHETEDIK LEVÉL	344
<i>A jóllakásról.</i>	
SZÁZHATVANKETTEDIK LEVÉL	344
<i>A kialvás állapotáról, amelyben az ember halottá válik mindenki számára, különösen azonban önmaga számára.</i>	
SZÁZHATVANHATODIK LEVÉL	346
<i>Arról, hogy milyen következményei voltak annak, amikor Saikh ad-Darqáwí nem választotta az őt érő vádakra.</i>	
SZÁZHATVANHETEDIK LEVÉL	347
<i>Arról, hogy vannak emberek, akik sem a Pokolba nem jutnak, sem a Paradicsomba nem kerülnek.</i>	
SZÁZHETVENEGYEDIK LEVÉL	349
<i>Arról, hogy milyen látomása volt Saikh ad-Darqáwínak, miközben gyermekeket tanított a Korán olvasására.</i>	
SZÁZHETVENÖTÖDIK LEVÉL	351
<i>A lélek szokásainak megtöréséről, s arról, hogy mit tett ennek érdekében Al-'Arabí ad-Darqáwíval mestere, 'Alí al-Dzsamal.</i>	
SZÁZHETVENHATODIK LEVÉL	353
<i>Arról, hogy miképpen hozta nehéz helyzetbe lelkét Saikh ad-Darqáwí a fezi al-Andalusz mecsetben.</i>	
HARMINCHETEDIK LEVÉL	354
<i>Arról, hogy miképpen mentette meg Isten a fuqará't, amikor az egyik faluban a helybeliek ártani akartak nekik.</i>	
HARMINCNYOLCADIK LEVÉL	357
<i>Arról, hogy milyen módon érte utol Isten büntetése azt, aki Saikh ad-Darqáwít kolduló útja alatt zaklatta.</i>	
HARMINCKILENCEDIK LEVÉL	358
<i>Arról, hogy egy nagy szárazság idején miképpen eredt el az eső Saikh ad-Darqáwí imájának hatására.</i>	
SZÁZNYOLCVANEGYEDIK LEVÉL	359
<i>Az őszinteség állapotáról, amelyben Saikh ad-Darqáwí az égből kapott egy szalmakalapot.</i>	

SZÁZNYOLCVANÖTÖDIK LEVÉL	361
<i>Arról, hogy a szúfi legnagyobb ellensége saját lelke, s azt legyőzve mindent legyőz.</i>	
SZÁZNYOLCVANKILENCEDIK LEVÉL	362
<i>Arról, hogy a vágyak, illetve azoknak tárgyai bálványok.</i>	
SZÁZKILENCVENKILENCEDIK LEVÉL	363
<i>A suttogásokról, valamint a végső menedékről, vagyis az Isten akaratára való ráhagyatkozás csodás hatásáról.</i>	
KETTŐSZÁZKETTEDIK LEVÉL	367
<i>Arról, hogy hiába a sok ima, a sok böjt, a sok dhikr, aki nem veti ki szívéből a világ szeretetét, nem nyerheti el tettei gyümölcsét.</i>	
KETTŐSZÁZHARMADIK LEVÉL	368
<i>Arról, hogy amilyen nagy jelentősége van jó értelemben a figyelemnek, éppen olyan nagy jelentősége van rossz értelemben a figyelmetlenségnek.</i>	
KETTŐSZÁZNYOLCADIK LEVÉL	370
<i>A szív cselekedeteiről, valamint arról, hogy ha egy tökéletes szent tulajdonképpeni mivolta feltárulna az emberek számára, imádattal fordulnának feléje.</i>	
KETTŐSZÁZHUSZONHATODIK LEVÉL	371
<i>A dhikrről és feltételeiről, különösen pedig az isteni Név öt betűjének képzeletbeli felidézéséről.</i>	
NEGYVENEGYEDIK LEVÉL	373
<i>Arról, hogy az embernek csupán egy valamire van szüksége: az Istenre való emlékezésre; és ha ennek az egyetlennek a birtokába került, akkor semminek nincsen híjával.</i>	
BIBLIOGRÁFIA	377
SZÓJEGYZÉK	389